

спеціальної дисципліни професійно-методичної підготовки «Сучасні технології формування контрольної-оцінювальної компетентності фахівця початкової іншомовної освіти».

Література:

1. Нова українська школа [Електронний ресурс]: концептуальні засади реформування середньої школи: ухвалено рішенням колегії МОН України 27.10.2016 р. Урядовий портал: єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – Київ, 2016. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf> (дата звернення: 08.04.2020).
2. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. N.M. Bibik. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с.
3. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі [Електронний ресурс]: наказ М-ва освіти і науки України від 20.08.2018 р. № 924. МОН України: [офіц. сайт]. Київ, 2018. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/924.pdf> (дата звернення: 16.04.2020).
4. Иващенко Е.В. Профессиональная подготовка будущего учителя начальных классов к оценке учебных достижений школьников: автореферат диссертации на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук: Белгород, 2009. 23с.
5. Ключева Т.М. Особливості формування оцінювання в умовах Нової української школи. Таврійський вісник освіти. 2018. № 4.С. 57-65.
6. Кміть О.В. Контрольно-оцінювальна компетентність майбутнього вчителя іноземних мов початкових класів. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка . Серія: Педагогічні науки. Випуск 9(165). 2020. С.58-64.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Міськова Н. М.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янука
м. Рівне, Україна*

Формування елементарних математичних уявлень в дітей дошкільного віку є важливим аспектом загального розвитку особистості. Це зумовлено необхідністю засвоєння дітьми абстрактного матеріалу та особливістю засвоєння математичних знань, що сформувались у дошкільному віці. Навчання дошкільника математики – це передусім не накопичення у нього математичних знань та елементарних уявлень про число, множину, геометричні фігури, лічбу, класифікацію, серіацію, вимірювання, орієнтування у просторі, часі, а формування логіко-математичної компетентності – тобто вміння застосовувати ці знання у повсякденному житті.

Останнім часом термін “компетентність” ґрунтовно входить до сучасних методик (В. Г. Бочарова, І. А. Зязюн, Л. Г. Коваль, О. Л. Кононко, І. А. Костюк та ін.). Поняття “логіко-математична компетентність” уточнює в своїх дослідженнях В. Старченко. Л. Зайцева пропонує формувати в дітей старшого дошкільного віку елементарну математичну компетентність, яка включає сукупність компонентів.

Метою даної статті є обґрунтування організаційно-педагогічних аспектів формування математичної компетентності старших дошкільників.

Логіко-математична освіта ґрунтується на науково-теоретичних та експериментальних розробках провідних психологів і педагогів, котрі розкривають можливість і механізми формування у старших дошкільників логіко-математичних уявлень (доступність понять для розуміння, послідовність опрацювання тощо) і вважають проблему формування компетенцій однією з найактуальніших [1].

Формування у дошкільників елементарних математичних уявлень на заняттях і поза ними сприяє становленню дитини як особистості. Вихователь повинен передавати засоби пізнання світу, формувати у дитини базу особистісної культури, в тому числі базу культури пізнання. Основними критеріями визначення життєвої компетенції дошкільника, його особистісної зрілості є оптимальний для віку розвиток пізнавальної активності: дитина володіє належним обсягом життєво необхідної і доступної віку інформації, схильна до самостійного розв'язування нескладних проблем, уміє елементарно аналізувати, порівнювати, групувати, обчислювати, вимірювати, логічно міркує, робить самостійні висновки; любить експериментувати, вишукувати істину.

Однією з актуальних проблем методики формування елементарних математичних уявлень є проблема наступності в роботі дошкільного навчального закладу і школи, а у зв'язку з цим подальша розробка ефективних методів та методичних прийомів навчання. Вивчення математики у початковій школі передбачає досить широку і глибоку орієнтацію дітей у кількісних і просторових відношеннях навколишньої дійсності. Сучасне ж навчання математики у дошкільному навчальному закладі не завжди повною мірою розв'язує це завдання. Нерідко математичні знання діти засвоюють формально, без належного розуміння їх. Однією з причин такого рівня знань є недостатня розробленість окремих методичних питань.

Нині завдяки зусиллям вчених і практиків створена, успішно функціонує і вдосконалюється науково обґрунтована методична система в розвитку математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Її основні елементи - мета, зміст, методи, кошти й форми роботи - щонайтісніше пов'язані між собою. Провідним і визначальним у тому числі є мета, оскільки вона визначає соціальне замовлення суспільства, готуючи дітей до вивчення основ наук (зокрема і математики) у процесі шкільного навчання [2].

Формування сенсорно-пізнавальної та математичної компетентностей — важлива лінія розвитку дитини. Чимало вітчизняних та зарубіжних дослідників вважають логічні, математичні операції взаємопов'язаними. Організація роботи з логіко-математичного розвитку дітей забезпечує формування елементарної математичної компетенції, яка виявляється у бажанні дошкільників виконувати пізнавальні завдання, самостійно розмірковувати, прагнути до пошукової діяльності.

Творення математичної компетентності дошкільників ефективно здійснюється:

- 1) під час спеціально організованого навчання;
- 2) у спільній діяльності вихователя та дошкільників;
- 3) у дошкільній самостійній діяльності дітей.

У процесі формування логіко-математичних знань і понять необхідність використання моделі полягає в тому, що вона робить наочним приховані від безпосереднього сприймання властивості, зв'язки, відношення об'єктів, які є суттєвими для розуміння фактів, явищ.

Існує методика введення дітей у світ логіко-математичних уявлень з допомогою спеціальної серії навчальних логіко-математичних ігор, які треба розглядати як певну систему з поступовим ускладненням завдань. У цих іграх моделюються такі логічні, математичні конструкції, розв'язуються такі задачі, які сприяють прискоренню формування і розвитку у дітей простих логічних структур мислення і математичних уявлень. Особливістю формування математичної компетенції є насиченість навчального процесу проблемними життєвими ситуаціями практичного характеру, які активізують пізнавальні інтереси дітей,

розвивають передумови логічного мислення, вправляють дітей у використанні набутих знань із математики.

Серед ефективних засобів логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку виступає художнє слово (віршовані задачі, задачі-розповіді), народна педагогіка (казки, загадки, прислів'я), що дозволяє формулювати зміст логіко-математичних завдань як у прозовій, так і у віршованій формі [3].

Таким чином, математична компетентність старших дошкільників – це сукупність певного обсягу знань, умінь і навичок, уміння дітей використовувати в повсякденному житті набуті математичні знання; вільно орієнтуватися в просторі й часі. Логіко-математична освіта – важлива передумова для реалізації пріоритетного завдання – розбудови дошкільної освіти в частині осучаснення її змісту.

Література:

1. Зайцева Л. І. Математична компетентність: диференційований підхід // *Палітра педагога*. 2004. № 2. С. 16-17.
2. Кононко О. Л. Стратегічна мета виховання – життєва компетентність дитини // *Дошкільне виховання*. 2009. № 5. С. 3-6.
3. Старченко В. Логіко-математичний аспект дошкільної освіти // *Дошкільне виховання*. 2005. № 7. С. 19-21.

ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «МЕДІАКОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ» У КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАОСВІТИ В УКРАЇНІ

Ішутіна О. Є.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії і практики початкової освіти
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
м. Слов'янськ, Україна*

Розвиток новітніх технологій зумовлює потребу в умінні керувати інформацією, вибираючи з великого потоку головне із мінімальними затратами часу. Цифровізація суспільства вимагає від людини вмінь і навичок правильної роботи з медіаресурсами. Великі інформаційні потоки охоплюють усі сфери життєдіяльності людини (особисту, професійну, соціальну, економічну тощо), і головна складність полягає не в тому, щоб отримати певну інформацію, а в тому, щоб визначити, яка саме інформація потрібна. Оскільки більшість сучасних медіа не перевіряє достовірність оприлюднених даних, значного поширення набувають маніпулятивні технології.

Наразі метою діяльності закладів вищої освіти є підготовка високоосвіченого фахівця, зорієнтованого на навчання впродовж життя, а також його сталий особистісний та професійний розвиток. Проблема становлення і розвитку медіаосвіти висвітлена в дослідженнях таких вітчизняних і зарубіжних науковців: Л. Найдьонової, О. Пометун, М. Маклюєна, С. Шейбе, Ф. Рогоу та ін. Зокрема, філософське осмислення медіаосвітньої діяльності представлено в працях В. Возчікова, Н. Кирилової, Г. Лассуєла, М. Маклюєна, Л. Мастермана, П. Офдерхейда, В. Савчука та ін.; концепції, моделі медіаосвіти пропонували І. Гуриненко, Г. Онкович, А. Федоров та інші дослідники. Роль медіаосвіти в сучасному інформаційному суспільстві розглядають Л. Баженова, К. Ворскоп, В. Возчіков, Л. Зазнобіна, С. Пензіна, Ю. Рабінович, В. Собкін, І. Челишева, Е. Ястребцева та інші. Метою медіаосвіти є формування високого рівня медіакомпетентності особистості.